

	Центральнoукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка	Силабус навчальної дисципліни			
		Назва дисципліни <i>Робота психолога з батьками</i>			
		Статус дисципліни <i>вибірковий компонент</i>			
Галузь знань	<i>Соціально-психологічні науки</i>				
Спеціальність	<i>053 Психологія</i>				
Освітня програма	<i>Психологія</i>				
Рівень вищої освіти	<i>Бакалавр</i>				
Форма навчання	<i>денна</i>				
Курс	2				
Семестр	3				
Обсяг дисципліни	Кредити	5	Години	150	
	Лекційні			20	
	Практичні/семінарські			26	
	Лабораторні				
	Самостійна робота			104	
Семестровий контроль	залік				
Викладач	Міненко О.О., канд.псих.н., доцент, доцент кафедри психології та соціальної роботи				
Контактна інформація	o.o.minenko@cuspu.edu.ua				
Кафедра	Психології та соціальної роботи				
Факультет	Педагогіки, психології та мистецтв				
Предмет навчання (Що буде вивчатися)	<p><i>Дисципліна дає можливість знати основні закономірності сімейного виховання та їх вплив на психічний розвиток дитини; особливості дитячо-батьківських стосунків, їхню вікову динаміку; напрями та методи роботи психолога з батьками. А також навчить: планувати та організовувати роботу з батьками; аналізувати проблеми і деформації сімейного виховання в умовах сучасного українського суспільства, розробляти шляхів їх профілактики та корекції; адекватно та ефективно застосовувати різні форми роботи психолога з батьками; професійно грамотно організовувати та проводити психодіагностичне дослідження сім'ї; кваліфіковано проводити психоконсультативну та психокорекційну роботи психолога з батьками</i></p>				
Мета (Чому це цікаво/потрібно вивчати)	<p>Мета викладання дисципліни: вивчення закономірностей сімейного виховання, засвоєння основних напрямків роботи психолога з батьками в закладах освіти та формування уміння надавати кваліфіковану психологічну допомогу батькам у сфері сімейного виховання.</p>				
Компетентності	<p>ЗК 1. Здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях професійної діяльності. ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та специфіки</p>				

	<p>професійної діяльності психолога.</p> <p>ЗК 3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК 4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 5. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК 7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>СК 3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків</p> <p>СК 5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій</p> <p>СК 6. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження</p> <p>СК 7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації</p> <p>СК 9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту.</p> <p>СК 10. Здатність дотримуватися норм професійної етики</p>
<p>Програмні результати (Чому можна навчитися)</p>	<p>ПР 1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання</p> <p>ПР 2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань</p> <p>ПР 4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел</p> <p>ПР 5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги</p> <p>ПР 6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження</p> <p>ПР 7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки</p> <p>ПР 8. Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефхівців</p> <p>ПР 9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання</p> <p>ПР 12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо відповідно до вимог замовника</p>
<p>Зміст дисципліни</p>	<p style="text-align: center;"><u>Розділ I.</u></p> <p style="text-align: center;">Тема 1. Психологія сім'ї в контексті впливу на психічний розвиток та становлення особистості дитини.</p> <p style="text-align: center;">Поняття сім'ї, функції та типологія сімей в контексті впливу на психічний розвиток та становлення особистості</p>

дитини. Роль сім'ї у формування генетичних, біологічних, психологічних та соціальних основ розвитку дитини.

Тема 2. Проблеми сучасної української сім'ї та їх вплив на психічний розвиток та становлення особистості дитини.

Вікові особливості формування майбутніх шлюбно-сімейних уявлень. Профілактика формування деструктивних шлюбно-сімейних на різних вікових етапах. Особливості та проблеми шлюбно-сімейних уявлень сучасної молоді. Основні проблеми сучасної української сім'ї, їх вплив на психічний розвиток та становлення особистості дитини, причини їх виникнення та способи профілактики і корекції.

Розділ II.

Тема 1. Психологія дитячо-батьківських стосунків.

Моделі дитячо-батьківських стосунків. Психоаналітична модель (концепції Е.Еріксона, Е.Фромма, Ф.Дольто, Д.Віннікота, Е.Берна). Біхевіористична та необіхевіористична моделі дитячо-батьківських стосунків (концепції Б.Скінера, А.Бандури). Гуманістична модель сімейного виховання (концепції А.Адлера, К.Роджерса). Вітчизняна народно-традиційна модель сімейного виховання.

Батьківське ставлення до дитини: визначення, типологія. Типові ролі дитини в дитячо-батьківських стосунках. Типи батьківської любові за С.Співаковською. Вимоги до батьківської позиції. Стилі сімейного виховання (Г.Крайг, Е.Ейдемільер). Типи порушень поведінки дитини під впливом неправильного сімейного виховання (Ц.П.Короленко та Т.О.Донсіх).

Тема 2. Динаміка дитячо-батьківських стосунків.

Вікова динаміка дитячо-батьківських стосунків. Основні задачі і проблеми батьківського виховання на різних вікових етапах. Проблеми батьківського виховання в умовах сучасного українського суспільства. Профілактика та прийоми корекції порушень дитячо-батьківських стосунків.

Розділ III.

Тема 1. Просвітницька робота психолога з батьками.

Виховання батьків: мета, зміст, функції, задачі. Батьківські збори як активна форма взаємодії психолога з батьками: підготовка до батьківських зборів, методика проведення, ефективні форми проведення.

Тема 2. Діагностика сім'ї та сімейного виховання.

Проблеми отримання діагностичної інформації від батьків

та шляхи їх подолання. Основні поведінкові синдроми батьків під час діагностування

Загальна схема проведення діагностування сім'ї. Вимоги до складання характеристики сім'ї.

Вивчення очікувань батьків від співпраці з психологом. Методики дослідження сім'ї та сімейного виховання.

Тема 3. Консультативна та психокорекційна робота психолога з сім'єю.

Організація психологічної допомоги сім'ї. Вихідні положення проведення консультативної роботи. Основні напрямки і принципи консультативної роботи з батьками. Основні стадії проведення консультативної роботи.

Методологічні принципи психокорекційної та психотерапевтичної роботи з батьками. Створення батьківських клубів. Тренінг батьківської ефективності. Тренінги взаємодії батьків з дітьми. Методики корекції дитячо-батьківських і сімейних стосунків.

Критерії оцінювання роботи студентів

Критеріями оцінки є:
усні відповіді:

- повнота розкриття питання;
- логіка викладання, культура мови;
- емоційність та переконаність;
- використання основної та додаткової літератури;
- аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки;

виконання письмових завдань:

- повнота розкриття питання;
- цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки;
- акуратність оформлення письмової роботи.

Максимальний бал за виступ з питань певної теми або самостійну роботу модуля на **семінарському занятті – 5 балів.**

35 балів студент може отримати за плідну роботу на лекції та семінарі.

Студент, який не з'являвся на заняття (з поважних причин, підтверджених документально), а отже, не мав **поточних оцінок**, має право повторно пройти поточний контроль під час консультацій. На консультаціях студент може відпрацювати пропущені семінарські заняття, захистити реферати, а також ліквідувати заборгованості з інших видів навчальної роботи. За виконання модульних контрольних робіт студент отримує бали, які враховуються в процесі розрахунків підсумкової семестрової оцінки:

	<p>максимальна кількість балів – 10, кількість робіт - 3.</p> <p>За розробку програми просвітницької роботи з батьками студент отримує максимум 15 балів. За розробку психодіагностичної програми з батьками студент отримує максимум 20 балів</p> <p>Підсумковий (семестровий) контроль</p> <p>З дисципліни «Робота психолога з батьками» передбачена така форма семестрового контролю, як залік, який проводиться наприкінці семестру.</p>
Політика курсу	<p>Виконані завдання подаються в термін, визначений викладачем. Завдання, надіслані пізніше вказаного терміну, отримують нижчий бал. При виставленні балів враховується активність студентів на практичних заняттях, виконання ними додаткових форм роботи (створення презентацій, самостійна розробка окремих тем курсу). Звертається увага на політику академічної доброчесності (зокрема, щодо самостійності виконання завдань, користування смартфоном тощо)</p>
Інформаційне забезпечення	<p>Інформаційні ресурси</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. www.nbuiv.gov.ua – сайт бібліотеки ім. В. Вернадського 2. Наукова електронна бібліотека періодичних видань НАН України http://dspace.nbuiv.gov.ua/ 3. Наукова електронна бібліотека НБУВ: http://www.irbis-nbuiv.gov.ua/cgi-bin/irbis64r_81/cgiirbis_64.exe?C21COM=F&I21DBN=VFEIR&P21DBN=VFEIR&S21CNR=20&Z21ID= <p>Науково-педагогічна електронна бібліотека з питань педагогіки, психології та освіти: http://www.irbis-nbuiv.gov.ua/cgi-bin/irbis64r_81/cgiirbis_64.exe?C21COM=F&I21DBN=VFEIR&P21DBN=VFEIR&S21CNR=20&Z21ID=</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Аудиторія теоретичного навчання, ноутбук, смартфон, наукова література, презентаційні матеріали</p>